

Informační politika a management

Témata informační politiky III.

9. 12. 2022

Když se řekne
eGovernment,
co si představíte?

eGovernment

eGovernment

- „[...] představuje transformaci vnitřních a vnějších vztahů veřejné správy pomocí informačních a komunikačních technologií s cílem optimalizovat interní procesy. Jejím cílem je pak rychlejší, spolehlivější a levnější poskytování služeb veřejné správy nejširší veřejnosti a zajištění větší otevřenosti veřejné správy ve vztahu ke svým uživatelům.“ (Archiv stránek MI)
- *Definice OSN:* "Trvalá povinnost veřejné správy zlepšovat vztah mezi občany a veřejným sektorem poskytováním levných a efektivních služeb, informací a znalostí."
- G2C / G2G / G2B

Některá témata v eGov

- ochrana OÚ, implementace biometrických údajů, e-podpis
- e-komunikace – KIVS (*komunikační infrastruktura veřejné správy*)
- IS VS (*informační systémy veřejné správy*), bezpečnost IS
- konverze dokumentů, e-podání
- LTP (*long term preservation*)
- e-veřejné zakázky
- informační audit, přístup, režimy utajení
- e-participace, e-demokracie

Jak hodnotíte
eGovernment
v Česku?

Bariéry

eObčanka

Výzkum *Breaking Barriers to eGovernment* (2006)
via Kubů ([2019](#))

Druh bariéry	% odpovědí „Důležitá“ a „Velmi důležitá“ bariéra
Špatná koordinace mezi centrální, regionální a místní úrovní	84
Vzdorování úředníků změně	80
Nedostatek interoperability mezi IT systémy	79
Nízká úroveň využití internetu určitými skupinami obyvatel	69
Nedostatek politické podpory	68
Nedostatečná bezpečnost e-identifikace a autorizace	64
Nedostatečné ICT znalosti občanů	62
Nedostatek standardů pro e-identifikaci napříč EU	62
Obavy veřejnosti z potenciální online krádeže či podvodu	62
Nedostatečné ICT znalosti úředníků	61
Občané nejsou dostatečně motivováni užívat služby eGovernmentu	61
Rozdíly v administrativních tradicích a procesech v EU	60
Obtížnost demonstrovat dlouhodobé nákladové efekty iniciativ eGovernmentu	60

eGovernment

- eGovernment jako součást strategických dokumentů
- 1996 – ÚSIS (Úřad pro státní informační systém)
- 1998 – Státní informační politika
- 2004 – eČesko 2006
- 2007 – strategie *Smart Administration*

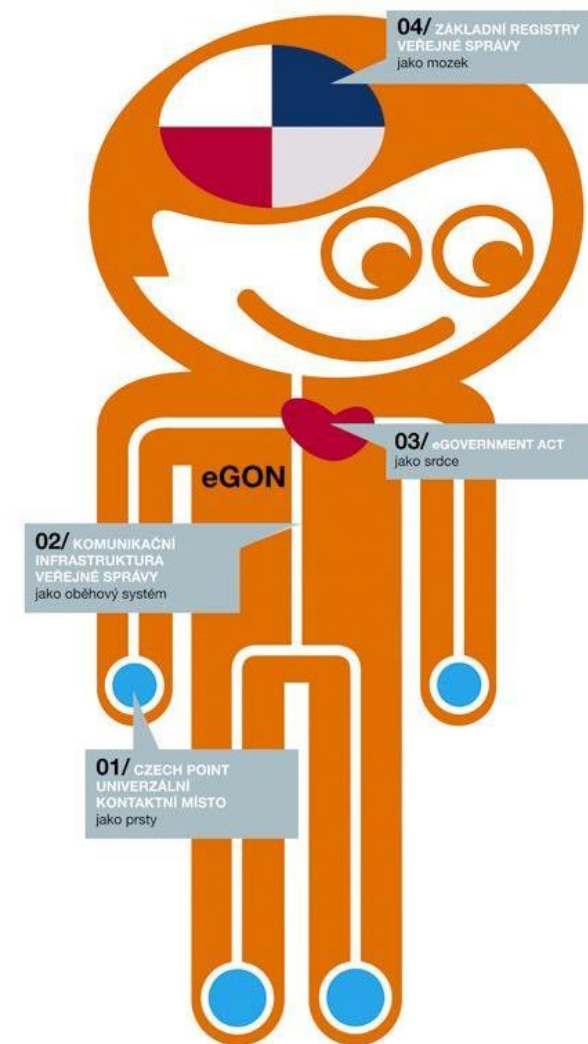

Projekt eGON (2006)

- eGON a Klaudie
- maskot zavádění eGov
- **ZR** – základní registry
- **KIVS** – jednotná datová síť
- **Czech POINT**
- **ISDS**, ACT ([300/2008 Sb.](#))

eGON má stejné vlastnosti jako eGOVERNMENT
je vstřícný, jednoduchý a funkční

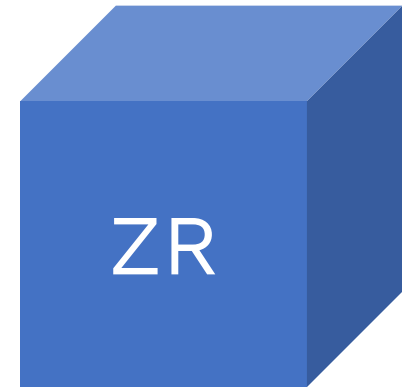

ISVS

- informační systémy veřejné správy
- definovány zákonem 365/2000 Sb.
- stanoví práva a povinnosti, které souvisejí s vytvářením, správou, provozem, užíváním a rozvojem ISVS spravovaných státními orgány nebo orgány územních samosprávných celků
- *portál veřejné správy*

Základní registry (ZR)

- **problém:** mnoho registrů, rejstříků a databází
- duplicitní údaje v různé kvalitě
- opakované poskytování údajů
- opakované ověřování správnosti

- **řešení:** ZR, jádro eGovernmentu
- efektivní využívání informací
- zrychlení státní správy a snížení byrokracie
- **aktuální a právně závazné referenční údaje o subjektech**

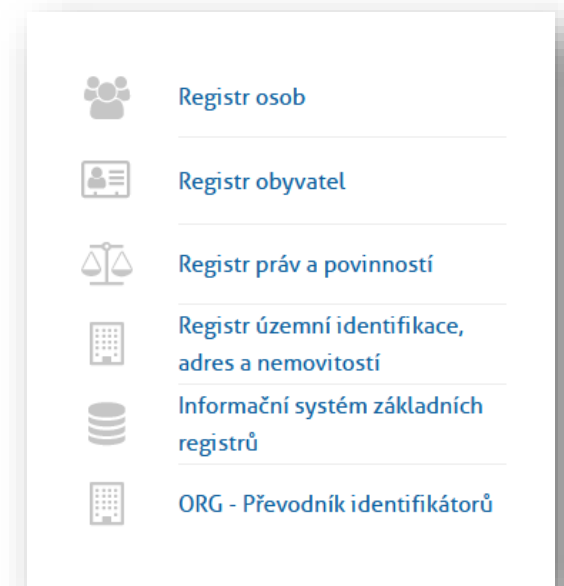
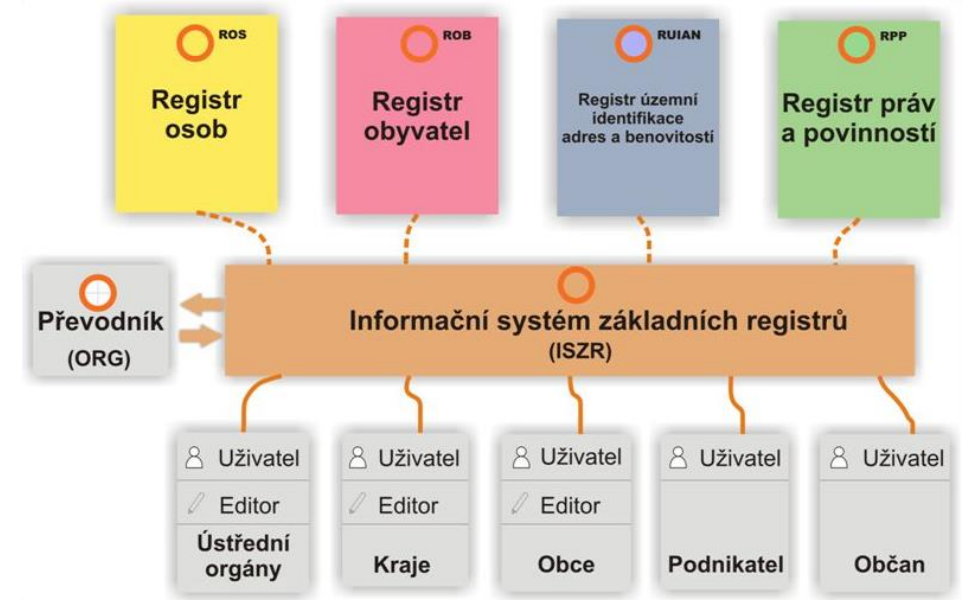

Základní registry

- ZR zřízeny zákonem č. 111/2009 Sb.
- předpis vymezuje obsah ZR, informačního systému ZR a informačního systému územní identifikace;
- stanoví práva a povinnosti, které souvisejí s jejich vytvářením, užíváním a provozem;
- zřizuje *Správu základních registrů*.

Základní registry

- Registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci (ROS)
- Registr obyvatel (RO)
- [Registr práv a povinností](#) (ISoISVS)
- RÚIAN (<https://www.cuzk.cz/ruian/>)
- ISZR
- ORG (úooú)

Správa ZR

- správní úřad podřízený MVČR
- vznikl zákonem č. 111/2009 Sb.
- je správcem IS ZR

- umožňuje přístup orgánů veřejné moci (OVM), jejichž agendy byly registrovány, k referenčním údajům v ZR a k údajům v **agendových informačních systémech** (AIS), a to v rozsahu registrovaných rolí
- *př. registr vozidel*

Správa ZR

Správa ZR zajišťuje:

- provoz ISZR, RO, ROS a RPP a jejich bezpečnost
- realizaci vazeb mezi jednotlivými ZR prostřednictvím služeb ISZR
- realizaci vazeb mezi ZR a agendovými IS prostřednictvím služeb ISZR
- zpřístupnění referenčních údajů obsažených v ZR a údajů obsažených v AIS v rozsahu oprávnění obsažených v RPP prostřednictvím služeb ISZR

Správa ZR

Správa ZR zajišťuje:

- vedení záznamů o událostech souvisejících s provozováním IS ZR
- zveřejňování aktuálních údajů o provozních stavech ZR a provozně technických údajů z provozu základních registrů způsobem umožňujícím dálkový přístup
- *nemají přístup do samotných registrů!*

Další registry a ISVS

- *nepatří mezi ZR a nespádají pod SZR*
- Registr vozidel a registr řidičů (MD ČR)
- [Registr ekonomických subjektů](#) (ČSÚ)
- [Administrativní registr ekonomických subjektů](#) (MF ČR)
- [Obchodní rejstřík](#) (MS ČR)
- [Insolvenční rejstřík](#) (MS ČR)
- [Rejstřík živnostenského podnikání](#) (MPO)
- Rejstřík trestů (MS ČR)

Centrální registr vozidel by měl pracovat rychleji. Napojí se na základní registry

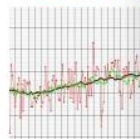
Od čtvrtka by se měla zrychlit práce centrálního registru vozidel. Dnes večer se má totiž napojit na základní registry, které poskytují databázi občanů a firem. Úředníci tak už nebudou muset vyplňovat všechny údaje ručně a zrychlí se jejich práce.

13:22 12. prosince 2012

Registr vozidel v Praze | Foto: Filip Jandourek

ZPRÁVY, K

Registr vozidel se po napojení na základní registry opět potýká s problémy

© 13. prosinec 2012 | [Zprávy, Zprávy](#)

Řidiči se hromadili i na registru v Plzni | foto: [Lukáš Milota](#), Český rozhlas

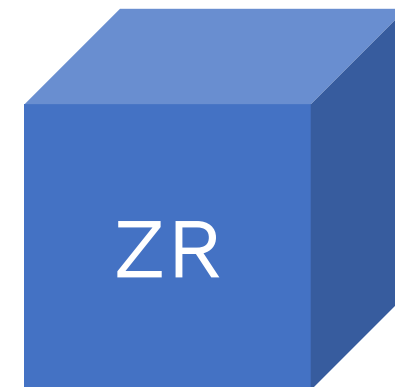

Registr vozidel se potýká s dalšími problémy. Od dnešního dne je agenda propojena se základními registry obyvatel. Systém ale od rána znovu nefunguje správně, někde běží pomalu a nebo úplně kolabuje.

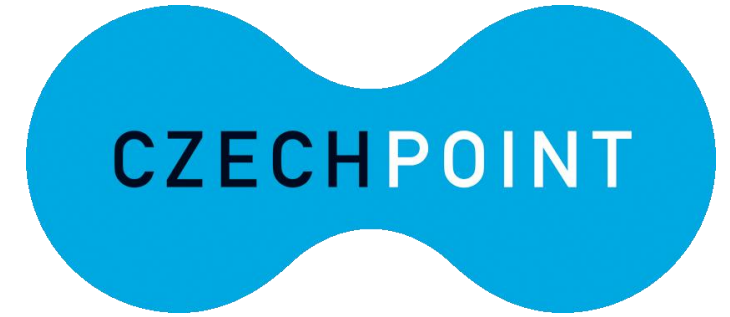
Propojení agendy se základními registry obyvatelstva měla být novinka, díky které nemusejí úředníci zadávat všechny údaje o majitelích vozidel ručně, vyplnit se mají automaticky.

Výhody ZR

- subjekt (*já, ty i další osoby*) nemusí opakovaně sdělovat data a informace o sobě ani vyplňovat velké množství políček na formulářích a při úředním styku
- úředníci tato data nemusí opakovaně prověřovat a ověřovat
- veřejnost má kontrolu nad všemi svými údaji a nakládání s nimi
- *tj.* co je vedeno, kdo a proč k tomu přistupuje
- záznam do **datovky** [zdarma jednou ročně](#) nebo na **Czech POINTU**

Czech POINT

- <https://www.czechpoint.cz/public/>
- český *podací ověřovací informační národní terminál*
- univerzální kontaktní místo veřejné správy (2008)
- „*obíhat mají data, ne občané*“
- 7300+ míst
- CzechPOINT@home
- systém je třeba udržovat a [inovovat](#)

ISDS

- informační systém datových schránek (2009)
- 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- digitalizace doručování a podávání úředních dokumentů
- povinné subjekty a povinnost OVM komunikovat do DS
- prokazování doručení i obsahu (*podací lístky nestačí*)
- ID datové schránky (7 míst) -> [adresář](#)

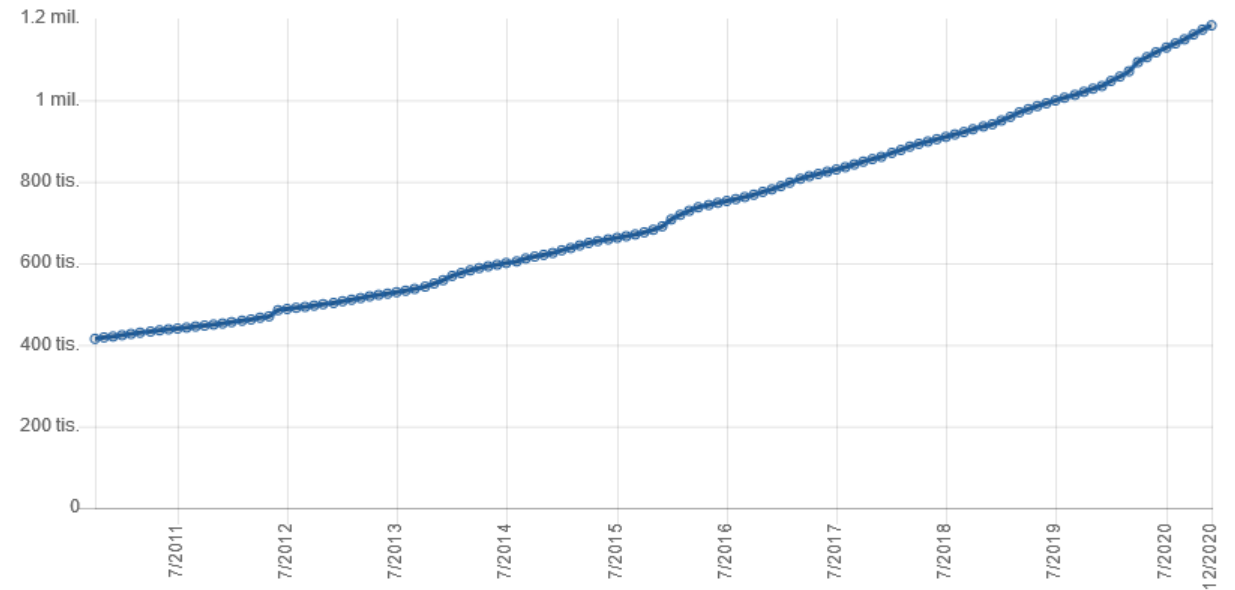

ISDS

- 90 dní a pak se mažou - *autoarchivace*
- doplňkové služby
- *datový trezor*
- *komerční datová zpráva*

Kumulovaný počet zřízených datových schránek

ISSS 2022: Blíží se zemětřesení v eGovernmentu a tsunami datových schránek

JIŘÍ PETERKA | 23. 5. 2022 | Doba čtení: 14 minut

71 NOVÝCH NÁZORŮ

Celý český eGovernment se má přestěhovat pod Úřad vlády a do nové Digitální a informační agentury. Přibýt mají až 3 miliony nových datových schránek, jejichž držitelé ale mohou být až „neuvěřitelně naštvaní“ složitostí a nepřehledností všeho a vynutit si změny.

Sněmovna zrušila automatické zakládání datových schránek pro fyzické osoby

ČTK

Datové schránky budou povinné pro živnostníky i například občanské spolky. Ilustrační foto.

2. 12. 13:07

Sněmovna zamítla povinné datové schránky pro občany. Od ledna ale bude platit povinnost mít datovou schránku pro občanské spolky či živnostníky, uvedl ministr vnitra Vít Rakušan.

Lidé zřejmě budou moci získat datovou stránku i nadále výhradně na svou žádost. Sněmovna v pátek schválila vládní novelu, která ruší automatické

Identifikace a autentizace

- Národní identitní autorita (NIA)
- NIA zajišťuje orgánům veřejné správy služby identifikace a autentizace včetně federace údajů o subjektu práva ze základních registrů a možnost předávání přihlašovacích identity dle principy [Single Sign-On](#). Veřejným rozhraním NIA pro přístup uživatelů a poskytovatelů online služeb je **portál národního bodu**
- Národní bod pro identifikaci a autentizaci je IS, který zajišťuje zprostředkování elektronické identifikace mezi poskytovateli prostředků, kterými uživatel prokazuje svoji identitu, a poskytovateli online služeb a to včetně napojení na další ohlášené systémy v rámci EU pomocí mezinárodního uzlu
- zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci

Komponenty NIA

- Národní bod (spravuje SZR) jako centrální bod **federativního** systému, který zajišťuje komunikaci a registraci účastníků federace. Tato komponenta zajišťuje současně vždy jednoznačné ztotožnění osoby, která prokazuje svoji totožnost předložením **autentizačních prostředků**
- **kvalifikovaný správce**, který vydává jednoznačně identifikovaným fyzickým osobám prostředky pro vzdálenou autentizaci (prokázání totožnosti) a provádí veškeré činnosti spojené se správou těchto prostředků a prokazováním totožnosti fyzické osoby
- ZR, které poskytují jednoznačnou identifikaci osoby a zajištění vazeb této osoby vůči referenčním údajům o osobě
- národní uzel eIDAS ([nařízení EU eIDAS](#))

Portál národního bodu

- <https://info.identitaobcana.cz/>
- [Portál národního bodu](#)
- [Seznam poskytovatelů](#)

Identifikační prostředky

Vydávané státem:

- [Občanský průkaz](#) s aktivovaným kontaktním elektronickým čipem vydaný po 1. 7. 2018 (*vysoká úroveň záruk*) = eObčanka
- NIA ID - zdarma poskytovaný identifikační prostředek založený na kombinaci jména, hesla a SMS kódu (*2FA*)
- mobilní klíč eGovernmentu - zdarma poskytovaný identifikační prostředek, který představuje využití přihlašování bez potřeby zadávání dalších ověřovacích kódů (původně pro ISDS)

Identifikační prostředky

Soukromoprávní kvalifikovaní poskytovatelé:

- čipová karta Starcos (První certifikační autorita a.s.)
- dnes i [MojeID](#) (CZ.NIC) (od 9/2020)
- je třeba projít [plným ověřením](#) totožnosti
- MojeID zavádí možnost využívat HW klíče

Identifikační prostředky

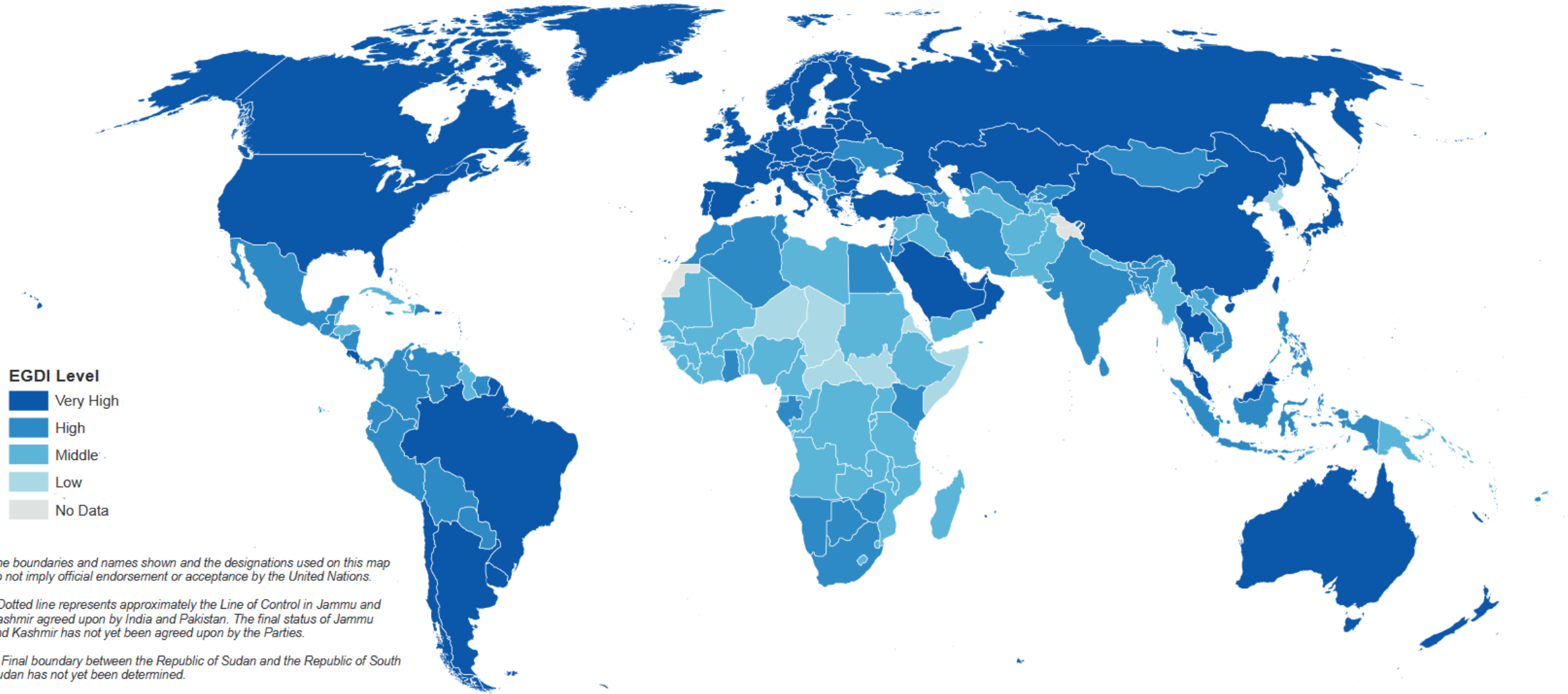
- *EU nařízení [eIDAS](#)*
- tři úrovně záruky
- *nízká / značná / vysoká*
- eObčanka = vysoká
- 2FA = značná
- jméno a heslo je pouze deklarativní

Identifikační prostředky

- systémy pracující s již jednou ověřenou identitou
- [bankovní identita](#), **BankID**
- *Česká bankovní asociace*
- první banky [od 1. 1. 2021](#)
- <https://bankovni-identita.cz/>

Portál občana

- <https://portal.gov.cz/obcan/>
- jednotné zastřešení služeb VS
- přihlášení pomocí NIA
- mnoho služeb vyžaduje vlastní datovku

The screenshot displays a grid of service tiles on the 'Portál občana' website. Each tile includes a title, a brief description, and a 'VÍCE INFORMACÍ' button.

Service Name	Current Status / Count
Moje doklady	3 doklady
ePetice	PŘEHLED ELEKTRONICKÝCH PETIC
Registr silničních vozidel	Nejsou evidovány žádné údaje
Žádost o voličský průkaz	1
Katastr nemovitostí	SEZNAM MÝCH LISTŮ VLASTNICTVÍ Aktuálně nejste vlastníkem žádných nemovitostí evidovaných v katastru nemovitostí
Bodové hodnocení řidiče	STAV BODŮ 0
Registr obyvatel	NÁHLED ÚDAJŮ Z REGISTRU OBYVATEL
Registr živnostenského podnikání	NEJSOU EVIDOVÁNY ŽÁDNÉ ÚDAJE
Zdravotnická dokumentace	ELEKTRONICKÝ VÝPIS Z VAŠÍ

PODÁNÍ

ŽÁDOSTI O VÝPISY

DALŠÍ PODÁNÍ

EPETICE

SPRÁVA SOUHLASŮ

MOJE PODÁNÍ

ODKAZY NA FORMULÁŘE

DALŠÍ PODÁNÍ

Podání žádosti o informace

Trestní oznámení

Potvrzení o studiu

Žádost o vydání řidičského průkazu z důvodu uplynutí platnosti

Žádost o vydání řidičského průkazu z důvodu odcizení nebo ztráty

Žádost o vydání řidičského průkazu z důvodu změny osobních údajů

Žádost o osvědčení digitálního úkonu

Žádost o vydání voličského průkazu

ŽÁDOST O VYDÁNÍ VOLIČSKÉHO PRŮKAZU

Aktuálně vyhlášené volby

 Volba prezidenta republiky (13.–14. 1. 2023 a 27.–28. 1. 2023)

 Poučení

- Pro volby do zastupitelstev obcí (komunální volby) se voličské průkazy nevydávají, protože můžete volit jen ve své volební místnosti podle místa trvalého pobytu.
- Žádost o voličský průkaz na konkrétní volby (případně na konkrétní kolo voleb) můžete podat pouze jednou.
- Pokud si o voličský průkaz zažádáte, ale vaše situace se změní, a nakonec budete volit ve své volební místnosti, musíte si vzít voličský průkaz s sebou, aby vás volební komise mohla nechat odvolit.
- Podívejte se také na informace o voličském průkazu [pro občany žijící v ČR](#) a [pro občany žijící v zahraničí](#).

POKRAČOVAT

✓ Úspěšně jste podali žádost o vydání voličského průkazu pro volbu prezidenta republiky, I. kolo (13.–14. 1. 2023) a II. kolo (27.–28. 1. 2023).

Detaily naleznete v sekci [Moje podání](#)

Dotace by se měla počítat z prokázaného poklesu příjmů, tvrdí podnikatelé

Čínské internetové firmy klienty sledují na síti a pak šikanují, tvrdí úřad

Za sedlákův útok koštětem z roku 1953 trpěla desítky let celá rodina

Online služby úřadů využívá jen zlomek lidí. Stály už 300 milionů

13. července 2020 10:50

Stát vynaložil na přístup k elektronickým službám veřejné správy přibližně 300 milionů korun, využívá ho ale minimum lidí. Například do Portálu občana se jich přihlásilo půl procenta. Zjistil to Nejvyšší kontrolní úřad při kontrole peněz, které ministerstvo vnitra vynaložilo v letech 2012 až 2019. Resort uvedl, že služby propagoval průběžně od roku 2018.

ilustrační snímek | foto: MAFRA

G2G – mnoho toho funguje a nevidíme to

Kontrolní závěr z kontrolní akce 19/14

Zavedení elektronické identifikace a zajištění elektronického přístupu ke službám veřejné správy

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2019 pod číslem 19/14. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodárnost a účelnost peněžních prostředků vynaložených na elektronizaci veřejné správy zejména v souvislosti se zavedením elektronické identifikace.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo vnitra (dále také „MV“),
Správa základních registrů, Praha (dále také „SZR“),
Národní agentura pro komunikační a informační technologie, s. p., Praha (dále také „NAKIT“).

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v období od června 2019 do února 2020.

Kontrolováno bylo období od roku 2012 do roku 2019, v případě věcných souvislostí i období do ukončení kontroly.

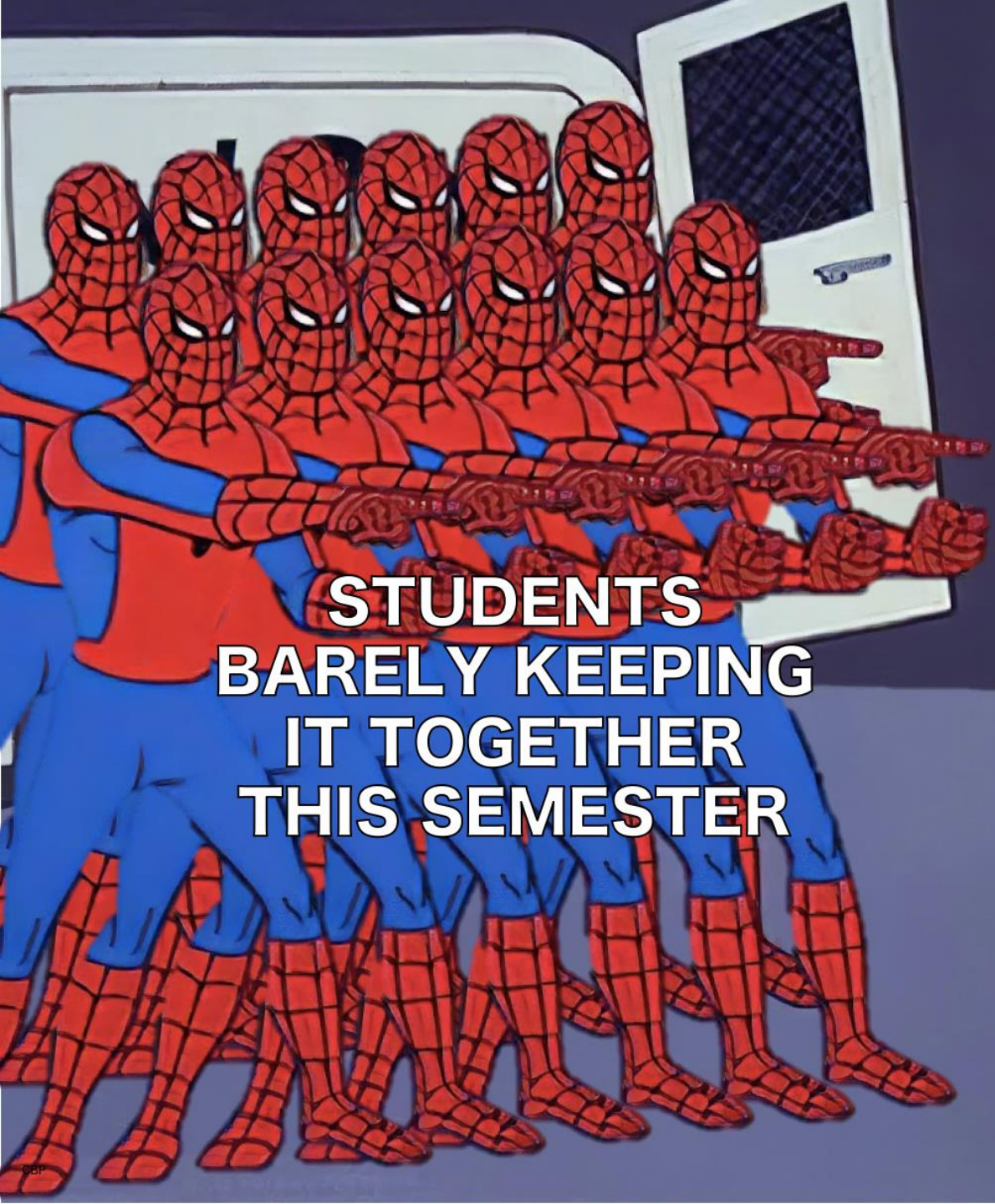
Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období. Všechny uvedené částky jsou včetně DPH.

DIA

Kam dál?

- [Štítek eGov na Lupa.cz](#)
- [UN eGovernment Knowledgebase](#)
- [Databáze národních portálů eGov](#)
- Přehled historie ve [Škubalová \(2010\)](#)

**STUDENTS
BARELY KEEPING
IT TOGETHER
THIS SEMESTER**

**PROFESSOR
BARELY KEEPING
IT TOGETHER
THIS SEMESTER**

ukončení

Akce	Termín
Řadit dle konání série.	
seznam zrušit e-mail přihlásit foto odhlásit úprava omluvy známky	<p>Pá 16. 12. 2022 10:00 Distančně v Odpovědnících (výhradně řádný), přihlášeno 19, max. 20 ISKM05, série: zkušební termíny <i>Zadáno: 7. 12. 2022 15:18, T. Marek, učo 362075</i> 📄</p>
seznam zrušit e-mail přihlásit foto odhlásit úprava omluvy známky	<p>Út 20. 12. 2022 19:00 Distančně v Odpovědnících (řádný i opravný), přihlášeno 4, max. 10 ISKM05, série: zkušební termíny <i>Zadáno: 8. 12. 2022 08:50, T. Marek, učo 362075</i> 📄</p>

Celý test má **6 otázek**, čtyři jsou otevřené, dvě uzavřené. Každá otevřená otázka je uvozena tématem nebo obsahuje navozené potenciální situace a obsahuje další podotázky, které můžete využít jako kostru pro svou odpověď. Nezapomeňte se vyjádřit ke všem podotázkám! Za každou otevřenou otázku můžete získat až 4 body, za uzavřenou otázku dva body. Celkem tedy můžete získat **až 20 bodů**. Na získání známky E je třeba alespoň 11 bodů. Další hodnocení je následující: 20-19 b. = A; 18-17 b. = B; 16-15 b. = C; 14-13 b. = D; 12-11 b. = E. Na vyplnění testu máte 60 minut, ale můžete ho uložit a odevzdat kdykoliv během této doby. Je vhodné si test občasně průběžně uložit.

rekapitulace

Rekapitulace

- základy IP a IM
- definice, pojmy – IA, CI, KM, procesní modely atp...

Sedíte na přijímacím pohovoru a dostáváte otázku:

„Co si vy představujete pod pojmem informační management?“

„Co vy chápete pod pojmem informační politika?“

Nastupujete do firmy XY na pozici, jejíž obsahem je i tzv. *konkurenční zpravodajství*. Jak a kde budete získávat informace o své konkurenci? Uveďte i příklady.

K čemu je dobrý informační audit?

Rekapitulace

- frameworky
- dobrá praxe
- kyberbezpečnost

Co znamená digitální transformace a jak ovlivňuje firmy?

Jaké frameworky můžete v rámci řešení IM v instituci použít?
K čemu vám obecně mohou sloužit? (ITIL, COBIT atp.)

Rekapitulace

- *dva příklady z praxe*
- MUNI
- Garrett Motion (*data management*)

V organizaci, kde pracujete, existuje mnoho služeb IT, ale žádný centrální katalog. Pokuste se vašemu nadřízenému argumentovat, proč by takový katalog IT služeb měl vzniknout.

Firma chce zavést procesy data managementu/governance. Co to vlastně znamená a jaké benefity jí to může přinést?

Rekapitulace

- strategické dokumenty IP
- legislativa a OOÚ

Pokuste se vysvětlit, k čemu slouží strategické dokumenty v oblasti IP. Znáte nějaký, které momentálně ovlivňuje směřování IP v Česku?

Vaším úkolem je sepsat nový strategický dokument digiČesko 2040. Jakých pět hlavních priorit v něm budete řešit? Uveďte u každé proč.

Rekapitulace

- otevřená data
- e-government

Vyberte si jeden legislativní dokument (zákon/vyhlášku) z oblasti IP, popište jeho účel a zamyslete se, jak dopadá na vás samotné (pozitiva i negativa).

Jste starostou/starostkou menší obce a chcete otevřít své data. Jak budete rámcově postupovat a co vše budete muset řešit?

7. INFORMAČNÍ POLITIKA A MANAGEMENT (JEDNOOBOROVÝ A HLAVNÍ STUDIJNÍ PLÁN)

1. Význam, obsah a vzájemná souvislost informační politiky a informačního managementu
2. Strategické dokumenty a legislativa v oblasti informační politiky
3. Frameworky a dobrá praxe a jejich smysl v informačním managementu
4. Role dat v organizaci, smysl a obsah *data governance*
5. Otevřená data: význam, dopady, legislativa a postup otevírání dat
6. eGovernment: význam, podoby, aktuální stav v ČR